

Hankintojen suunnittelu

Ilona Lundström
20.9.2011

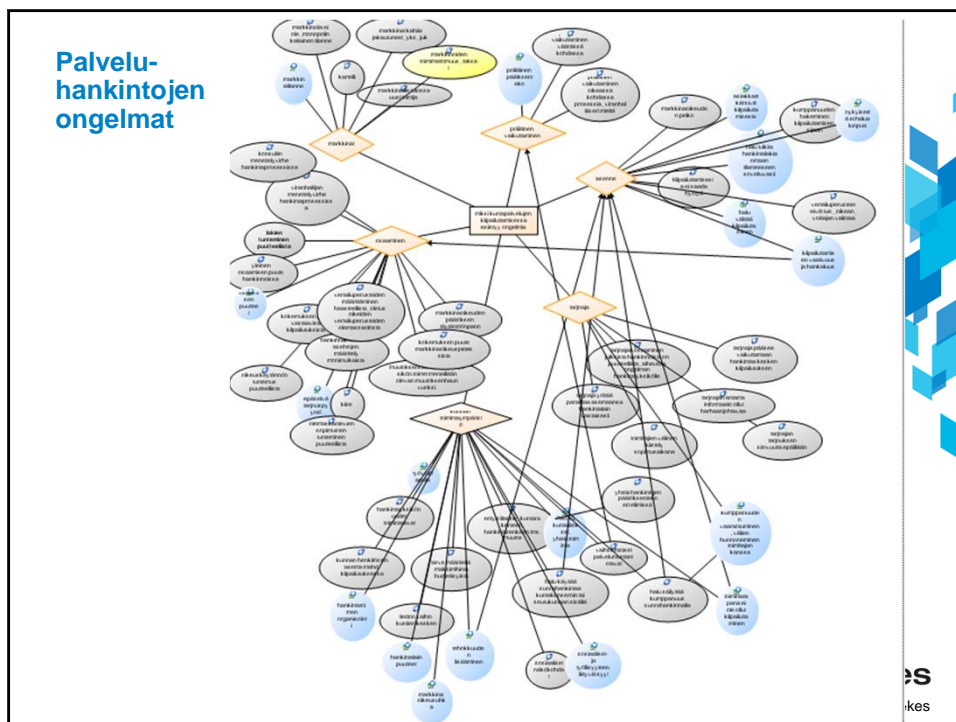
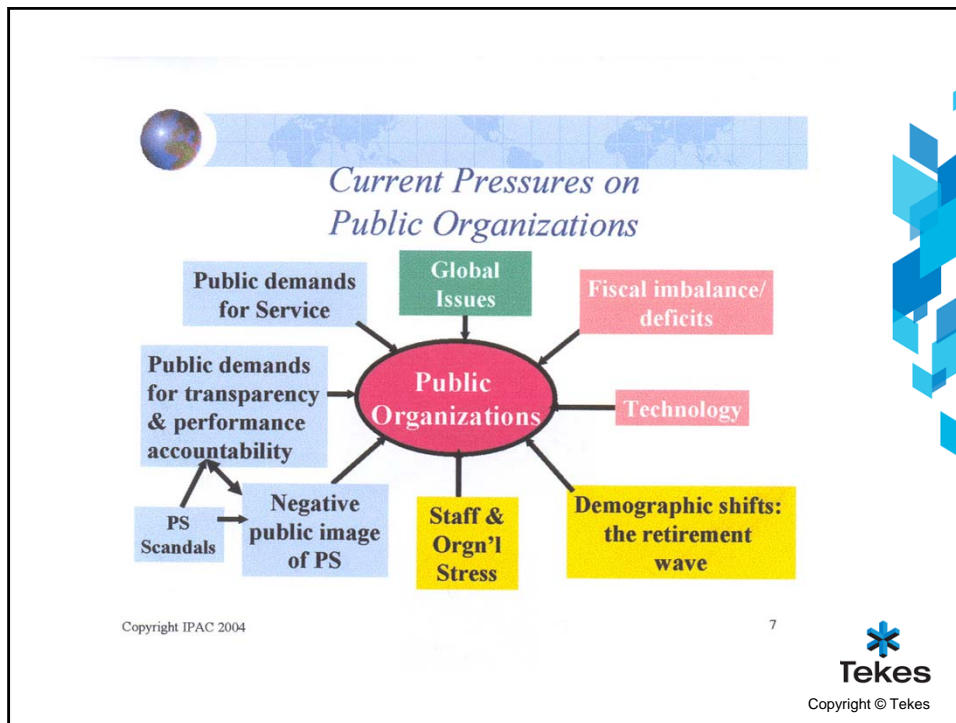
Inka Järvinen
Illustration for Pykälä, 2009

Tekes
 Copyright © Tekes

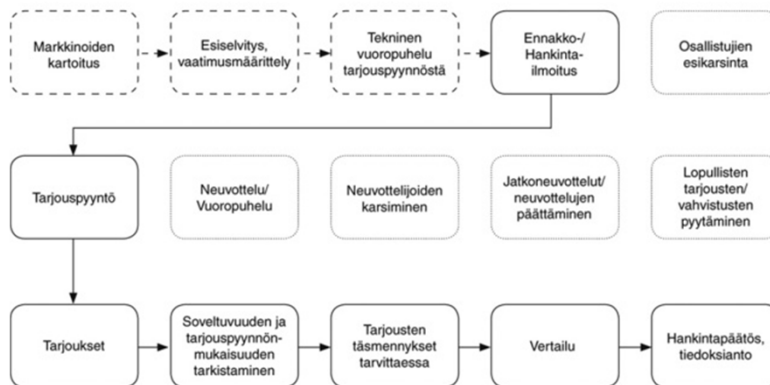

Hankintaprosessi – ratkaisu?

Avoimenettely

- Menettelyvaihe HankL:ssa
- - - Mahdollisuus, ei HankL:ssa
- Ei kuulu menettelyyn HankL:ssa

<http://docs.jhs-suositukset.fi/jhs-suositukset/JHS167/JHS167.html>

Julkinen hankinta

Palveluhankinnan suunnittelu ja toteutus

Huomio kiinnittyy usein kilpailutusvaiheeseen, vaikka tärkeintä olisi miettiä tarjouspyynnön sisältöä ja sopimuskautta

Miksi palveluhankinnoissa esiintyy ongelmia?

- Markkinat: tunne toimintakenttäsi
- Tarjoaja: liian taitavat ja taitamattomat tarjoajat
- Kuntainstituution muutos: ostajakin muuttuu
- Osaaminen: laki, asetukset, oikeuskäytäntö, mutta myös verkostot
- Poliittinen vaikuttaminen: hankinnat on politiikkaa - myös elinkeinopolitiikkaa
- Mentaliteetti: kilpailuttamisesta kumppanuuksiin?

Markkinat

Tunne toimintakenttäsi

- Monopoli
- Kartelli
- Uusi toimija haastaa markkinat ja ostajat
- Markkinat tunnettava, jos haluaa tehdä onnistuneita hankintoja

Tarjoajat

Liian taitavat ja taitamattomat tarjoajat

- Liian taitavat tarjoajat tulevat ”kyökin oven kautta” sisään ja yht’ äkkiä yhteistyö on niin pitkällä, että enää ei voi kilpailuttaa
  - Ongelma erityisesti kehittämishankkeissa
- Taitamattomat tarjoajat saattavat jättää ostajan ilman hyväksyttävissä olevia tarjouksia
  - Korostuu tietyillä sektoreilla, joissa erityisesti hyvin pieniä tarjoajia

Kuntainstituution muutos

Ostajakin muuttuu

- Strategian muutokset
- Kuntarakenteen uudistaminen
- palvelurakenteen uudistaminen
- Yhteishankintayksikköjen perustaminen
- Sähköiset menettelyt

Osaaminen

Laki, asetukset, oikeuskäytäntö, mutta myös verkostot

- Byrokratia vaatii myös osaamista
- Verkostojen johtaminen, hallinta ja orkesterointi
- Kunnassa oleva osaaminen laajasti käyttöön: sosiaalijohtajan paras kumppani saattaa olla kunnaninsinööri

Poliittinen vaikuttaminen

Hankinnat on politiikkaa - myös elinkeinopolitiikkaa

- Ympäristöystävälliset hankinnat (GPP)
- Sosiaaliset näkökohdat hankinnoissa
- Elinkeinopoliittiset tavoitteet
- Innovatiiviset hankinnat

Mentaliteetti

Kilpailuttamisesta kumppanuuksiin?

- Hankintalaki on ja pysyy
- Pois viimeiset mehut tarjoajista puristavasta kilpailuttamisesta
- Kumppanuudet hankintojen tulevaisuutta

Tekes
Copyright © Tekes

Strategisella johtamisella vaikutetaan palveluhankintojen tavoitteisiin

Tekes
Copyright © Tekes

Lisätietoa

- Lundström I. (2011): Kuntien palveluhankintojen murros. Tutkimus kuntien palveluhankintojen kilpailuttamisessa esiintyvistä ongelmista ja niiden syistä. Suomen Kuntaliitto, Helsinki.
- Lisää ajankohtaista tietoa: www.tekes.fi/info/julkisethankinnat
ilona.lundstrom@tekes.fi

Kiitos!

Kuntaliitto
Kommunförbundet

Acta nro 227
Tekes
Copyright © Tekes